

عوامل مؤثر بر حاملگی‌های ناخواسته در زنان باردار مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی استان کهگیلویه و بویراحمد، ۱۳۷۸

سکینه گرمزاد*

محمد فراروئی**

عباسعلی واسعی***

چکیده

حاملگی‌های ناخواسته از مهم‌ترین مسائل بهداشتی و اجتماعی در رابطه با تنظیم خانواده است. ناخواسته بودن حاملگی به عوامل متعددی بستگی دارد که شناخت آنها پایه‌ای برای برنامه‌ریزی جهت کاهش حاملگی‌های ناخواسته است.

این پژوهش یک مطالعه توصیفی است و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که از طریق مصاحبه با ۴۳۰ زن باردار شهری و روستایی تکمیل گردید و جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. بر اساس یافته‌های این پژوهش حاملگی‌های ناخواسته دارای شیوع کلی $CI=35/7, 30/17/37/9$ بود که در زنان روستایی $38/1\%$ و در زنان شهری $37/7\%$ شیوع داشت.

نتایج آماری، شیوع حاملگی‌های ناخواسته را بر حسب ویژگی‌های جمعیتی چون: سن، تحصیلات، سعد خانوار و برخی ویژگی‌های رفتار باروری، معنی‌دار نشان داد. آزمون‌های آماری رابطه معنی‌داری بین شیوع حاملگی‌های ناخواسته و آگاهی در زمینه تنظیم خانواده نشان نداد. با توجه به نتایج پژوهش، جهت کاهش حاملگی‌های ناخواسته پیشنهاداتی به مدیران و مسئولین بهداشت ارائه گردید.

واژه‌های کلیدی: حاملگی‌های ناخواسته، عوامل مؤثر، یاسوج

مقدمه

رشد سریع جمعیت در کشورهای در حال توسعه و جهان سوم به عنوان یکی از مهم‌ترین علل تهدیدکننده مسائل بهداشت و اقتصاد شناخته شده است (۱). ایران در گذشته کشور پرجمعیتی محسوب می‌شد، ولی در سالهای اخیر با اجرای مؤثر برنامه‌های تنظیم خانواده، رشد جمعیت کاهش محسوسی یافته است (۲). تخمین زده می‌شود که نیمی از حاملگی‌های بدون برنامه‌ریزی قبلی رخ می‌دهد و تقریباً ۳۰ تا ۴۰ درصد حاملگی‌های موجود ناخواسته است (۳). حاملگی‌های ناخواسته به هر دلیل مخاطرات جدی جسمی و روانی برای مادر و کودک و کل خانواده در بر دارد (۴). خواسته یا ناخواسته بودن حاملگی به عوامل متعددی از قبیل سن، سواد، وضعیت اشتغال زن و

* کارشناس ارشد مامایی، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، آموزشکده پیراپزشکی
** کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
*** کارشناس بهداشت عمومی، مرکز بهداشت استان ک. ب.

آزمونهای آماری t تست و χ^2 (مربع‌کای) صورت گرفت.

یافته‌ها

یافته‌های این پژوهش نشان داد که شیوع کلی حاملگی ناخواسته ۳۷/۹ درصد (روستایی ۳۸/۱٪ و شهری ۳۷/۷٪) بود. اکثر واحدها در گروه بارداری ناخواسته دارای محدوده سنی ۱۸ تا ۳۵ سال (۸۸/۶٪) و دارای تحصیلات ابتدایی (۳۴/۶٪) بودند. بیشترین زنان با بارداری ناخواسته، خانه‌دار (۹۴/۴٪) و دارای تعداد افراد خانوار کمتر از ۵ نفر (۵۰/۶٪) بودند. آزمونهای آماری، رابطه حاملگی ناخواسته و متغیرهای سن، سواد و بعد خانوار را معنی دار نشان داد (جدول شماره ۱).

اکثر خانمها با بارداری ناخواسته، سن ازدواج زیر ۱۸ سال (۶/۳٪) و همچنین سابقه حاملگی ناخواسته قبلی (۶۹/۸٪) داشتند. سن حاملگی اکثر آنها (۴۲٪) در سه ماهه دوم حاملگی بود و آزمونهای آماری، رابطه معنی داری بین این متغیرها و شیوع حاملگی ناخواسته نشان داد ($P < 0/05$).

۱۶/۳٪ از حاملگیهای ناخواسته و ۴/۵٪ از حاملگیهای خواسته در حین شیردهی رخ داده است. همچنین ۳۴/۴٪ از حاملگیهای ناخواسته در حین استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری رخ داده است و از میان این روشها، استفاده از قرص بیش از سایر روشها با بارداری همزمان بوده است (۶۳/۷٪). اکثر زنان با بارداری ناخواسته (۸۲/۸٪) قبلاً نیز از روشهای پیشگیری از بارداری استفاده کرده بودند و آزمونهای آماری رابطه متغیرهای فوق را با شیوع حاملگی ناخواسته معنی دار نشان داد (جدول شماره ۲).

در یک نمره بندی (۱۶ تا ۰) میانگین نمره آگاهی واحدهای مورد پژوهش در زمینه تنظیم خانواده

مرد، نگرش عمومی مردم و همچنین شرایط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بستگی دارد (۶۰۵). لذا این بررسی جهت شناسایی عواملی که بر وقوع حاملگی های ناخواسته نقش دارند، انجام گردید تا اطلاعات حاصل، پایه ای برای برنامه‌ریزی تنظیم خانواده در جهت کاهش حاملگی‌های ناخواسته باشد.

این مطالعه با هدف کلی تعیین عوامل مؤثر بر حاملگیهای ناخواسته در زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی استان کهگیلویه و بویراحمد به انجام رسید و اهداف ویژه آن شامل موارد زیر بود:

- ۱- تعیین شیوع حاملگیهای ناخواسته ۲- تعیین شیوع حاملگیهای ناخواسته به تفکیک برخی ویژگیهای فردی و اجتماعی ۳- تعیین شیوع حاملگیهای ناخواسته به تفکیک ویژگیهای رفتار باروری ۴- تعیین شیوع حاملگیهای ناخواسته به تفکیک آگاهی در زمینه تنظیم خانواده.

مواد و روشها

در این پژوهش ۴۳۰ نفر از زنان باردار تحت پوشش برنامه‌های مراقبت مادران باردار مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی استان کهگیلویه و بویراحمد، به صورت تصادفی به عنوان نمونه انتخاب گردیدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه مصاحبه ای بود.

اعتبار علمی آن از طریق اعتبار محتوی و اعتماد علمی آن با روش دو نیمه کردن تعیین گردید.

اطلاعات پرسشنامه مشتمل بر سه بخش شامل: ۱- ویژگیهای دموگرافیک؛ ۲- ویژگیهای رفتار باروری؛ ۳- آگاهی در زمینه تنظیم خانواده، بود.

پس از تکمیل پرسشنامه‌ها تجزیه و تحلیل اطلاعات حاصل با استفاده از نرم افزار آماری و

تغییر نگرش و بهبود آن نسبت به تعداد مناسب فرزندان است.

بیشتر خانمهای با بارداری ناخواسته اظهار داشتند که جنس فرزند برایشان تفاوتی ندارد، ولی با این وجود زنان با فرزند دلخواه پسر بیش از زنان با فرزند دلخواه دختر بودند که اشاره به ترجیح فرزند ذکور دارد، این امر به لزوم آموزش جهت نگرش در این زمینه تأکید دارد.

در رابطه با هدف سوم پژوهش، یافته‌ها نشان می‌دهد که میانگین سن ازدواج نمونه‌ها ۱۷/۶ سالگی ($SD=۳/۸۷$) می‌باشد و اکثر بارداریهای ناخواسته زیر ۱۸ سال بود. نتایج تحقیق دنتون و همکاران (۱۹۹۴) نیز مانند این مطالعه نشان داد که وضعیت و مدت ازدواج در خواسته بودن حاملگی مؤثر است (۸). اکثر خانمهای با بارداری ناخواسته سابقه قبلی از حاملگی ناخواسته را ذکر کرده‌اند و به نظر می‌رسد که علاوه بر عدم پیروی این دسته از الگوی خاص برای پیشگیری از بارداری، آموزش آنها نیز در این امر به صورت جدی انجام نمی‌شود.

بیشترین حاملگیهای خواسته در سه ماهه سوم و ناخواسته در سه ماهه دوم بود و آزمونهای آماری ارتباط معنی داری بین سن حاملگی و ناخواسته بودن آن نشان داد. به نظر می‌رسد که با افزایش سن حاملگی، بخصوص سه ماه آخر بارداری، پذیرش حاملگی از طرف مادر بیشتر می‌شود. اکثر حاملگیهای ناخواسته، ناخواسته دو زوج بود که با نتایج تحقیق دکتر ملک افضلی (۱۳۷۵) در این زمینه همخوانی دارد (۹)؛ ولی ویلیامز (۱۹۹۴) می‌گوید: مردان به نسبت زنان تمایل به فرزند بیشتری دارند و ناخواسته بودن حاملگی بیشتر از جانب زنان است (۱۰).

تعداد قابل توجهی از حاملگیهای ناخواسته به نسبت حاملگیهای خواسته در حین شیردهی رخ

بود و امتیاز آگاهی اکثر داده‌های مورد پژوهش ($۶۷/۹\%$) در حد متوسط (نمره ۶ تا ۱۰) بود. اکثر زنان با بارداری ناخواسته (۶۴%) و خواسته ($۷۴/۲\%$) از آگاهی متوسط برخوردار بودند. آزمون آماری رابطه بین حاملگیهای ناخواسته و آگاهی را معنی دار نشان داد (جدول شماره ۳).

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌ها در رابطه با هدف دوم پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین شیوع حاملگیهای ناخواسته در بین زنان ۱۸ تا ۳۵ سال بود. نتایج تحقیقات هنشا نیز نشان داده‌است که اکثر حاملگیهای ناخواسته بین سنین ۱۹ تا ۲۴ ساله بوده است (۷). بیشترین حاملگیهای ناخواسته در گروه زنان با تحصیلات ابتدایی رخ داد و آزمون آماری رابطه معنی داری را بین سطح سواد و حاملگی ناخواسته نشان داد، بدین معنی که با افزایش سطح تحصیلات شیوع آن کاهش می‌یابد و با نتایج مطالعه آصف زاده در این زمینه همخوانی دارد. لذا ضرورت دارد که ارائه خدمات تنظیم خانواده به زنان با سطح سواد پایین با آموزش بیشتری همراه باشد و استفاده بهینه از رابطه‌های بهداشتی می‌تواند مفید باشد.

اکثر خانمهای با بارداری ناخواسته خانه‌دار بودند که این امر نشان دهنده لزوم تأکید بر آموزش این گروه زنان می‌باشد. میانگین تعداد افراد خانوار واحدهای مورد پژوهش $۴/۶$ نفر ($SD=۲/۷۵$) بود و بیشترین شیوع حاملگی ناخواسته در خانوارهای کمتر از ۵ نفر بود که به نظر می‌رسد این خانواده‌ها از الگوی مناسبی برای پیشگیری از بارداری پیروی نمی‌کنند. تعداد فرزندان دلخواه اکثر واحدهای مورد پژوهش در هر دو گروه تا سه بچه یا کمتر بود که نشان دهنده

پاسخ صحیح به اقدام لازم در صورت بروز تهوع و استفراغ در حین مصرف قرص بود. در این پژوهش آگاهی نمونه‌ها در زمینه‌های مختلف تنظیم خانواده نسبتاً خوب بود، ولی در مورد نحوه استفاده صحیح از روشهای پیشگیری، از آگاهی ضعیفی برخوردار بودند که این امر بالا بودن میزان حاملگیهای ناخواسته با مصرف قرصهای پیشگیری را توجیح می‌کند. لذا پیشنهاد می‌شود که تأکید بیشتری بر آموزش نحوه صحیح استفاده از روشهای پیشگیری و خصوصاً قرصهای خوراکی صورت گیرد و همچنین مسیزان آگاهی، نگرش و عملکرد پرسنل بهداشتی که ارائه دهنده این خدمات هستند نیز بررسی گردد تا در صورت وجود مشکل در این بخش، دوره‌های آموزش و بازآموزی آنها به نحوی جدی‌تر انجام گیرد.

تشکر و تقدیر

از مسئولان محترم مراکز بهداشتی، درمانی استان کهگیلویه و بویراحمد که با همکاری آنها این تحقیق صورت گرفت، تشکر می‌گردد.

داده است. هر چند آمنوره و شیردهی قویاً اثر محافظتی از بارداری دارد (۱۱)، ولی عدم رعایت تغذیه انحصاری در حین شیردهی و همچنین افزایش ضریب شکست قرصهای ضد بارداری حین شیردهی بعد از ۶ ماه اول، می‌تواند در وقوع حاملگیهای ناخواسته مؤثر باشد.

تقریباً ۳٪ از باردارهای ناخواسته (۲۴/۴٪) در حین استفاده از روشهای تنظیم خانواده رخ داده بود و از میان این روشها بیشترین حاملگیهای ناخواسته با مصرف قرصهای پیشگیری همراه بود. شاید عدم آگاهی از استفاده صحیح این روش که ضریب اطمینان نسبتاً بالایی دارد، در این امر دخیل باشد، که ضرورت آموزش دقیق استفاده از این روش را به مصرف کنندگان ایجاب می‌کند.

اکثر خانمها با بارداری ناخواسته، سابقه استفاده قبلی از روشهای مؤثر تنظیم خانواده را ذکر کردند، بدین معنی که بیشتر آنها با این روشها آشنای قبلی داشته‌اند و استفاده نادرست آنها به حاملگی ناخواسته منجر شده است، که لازم است که طریقه کاربرد درست این روشها، به صورت جدی‌تر به مراجعین آموزش داده شود.

اکثر زنان با بارداری ناخواسته محل دریافت خدمات و اطلاعات در زمینه تنظیم خانواده را واحدهای بهداشتی ذکر کرده‌اند و دسترسی به این خدمات نیز برای اکثر آنها آسان بوده است؛ ولی به نظر می‌رسد که ارائه این خدمات از کیفیت مناسبی در جهت کاهش حاملگیهای ناخواسته برخوردار نبوده است و مسئولین بهداشتی بایستی عنایت بیشتری به این مسأله نشان دهند.

در رابطه با هدف چهارم پژوهش، یافته‌ها نشان می‌دهد که اکثر واحدهای مورد پژوهش دارای آگاهی متوسط و کمترین آنها از آگاهی خوب برخوردار بودند و بیشترین پاسخ صحیح مربوط به فاصله بین مصرف دو بسته قرص و کمترین

خانواده، سال اول (شماره سوم)، ۱۳۷۵.

10- Williams SP, Frank ML, Hegbodu A, Haghpeykar H. Factors associated with unintended pregnancy. USA 1997; 13(4): 429- 38.

۱۱- مهری، ف. پرستاری و بهداشت مادران و

نوزادان. تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۷۵.

References

۱- قربانی، م. بهرامی فر، ع. ازدواج و باروری. اولین کنگره سراسری بررسی اثرات رشد جمعیت و راههای اصولی کنترل آن، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۱۳۷۱.

2- Family planning in Islamic Republic of Iran. Report, UNFPA and MOHME, 1994.

۳- ملک‌افضلی، ح. حسینی چاوشی، م. ارزشیابی برنامه‌های تنظیم خانواده و بیان پارهای شاخصهای جمعیتی در جمهوری اسلامی ایران در سالهای ۱۳۷۲ و ۱۳۷۴. مجله بهداشت خانواده، سال اول (شماره اول)، ۱۳۷۵.

4- Rosenfeld JA, Everett KD. Factor related and planned and unplanned pregnancies. J Fam Pract 1996; 43(2):161-6.

۵- قاضی زاده، ش. حاملگیهای ناخواسته. سمینار بررسی راههای افزایش مشارکت مردان در برنامه‌های تنظیم خانواده، ۱۳۷۶.

۶- آصف‌زاده، س. الماس نوکیانی، ف. حاملگیهای ناخواسته در زنان روستایی قزوین. مجله بهداشت خانواده، سال اول (شماره اول)، ۱۳۷۵.

7- Henshow SK. Unintended pregnancy in the United States. Fam Plann Perspect 1998; 30(1):24-9,46.

8- Denton AB, Scott KE. Unintended an unwanted pregnancy in Halifax: the rate and associated factors. Can J Public Health 1994 ; 85(4):234-8.

۹- ملک‌افضلی، ح. برآورد سقط جنینهای حاصل از حاملگیهای ناخواسته. مجله بهداشت

جدول ۱: توزیع فراوانی ماملگی های نامواسته بر ماسب ویزگیهای جمعیتی و وضعیت ماملگی زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی استان کهگیلویه و بویراحمد، سال ۱۳۷۸

متغیر	وضعیت ماملگی		وضعیت مشخصه		وضعیت ماملگی	آزمون آماری
	فراوانی	درصد	تعداد	درصد		
سن	۱- زیر ۱۸ سال	۶	۳/۸	۲۰	۷/۵	Kruskalwallis H=۲۷/۹ P=<۰/۰۰۰۰۱
	۲- ۱۸ تا ۲۵ سال	۱۴۱	۸۸/۶	۲۴۱	۹۰/۳	
	۳- بالاتر از ۲۵ سال	۱۲	۷/۶	۶	۲/۲	
میزان سواد	۱- بی سواد	۵۱	۳۲/۱	۵۹	۲۲/۱	Chi-square X ² =۱۲/۸ P=۰/۰۱۲
	۲- ابتدایی	۵۵	۳۴/۶	۸۰	۳۰	
	۳- راهنمایی	۲۸	۱۷/۶	۵۸	۲۱/۷	
	۴- دبیرستان	۲۳	۱۴/۵	۵۳	۱۹/۹	
	۵- دانشگاهی	۲	۱/۲	۱۷	۶/۳	
تعداد افراد خانواده	۱- کمتر از ۵ نفر	۸۱	۵۰/۶	۲۱۵	۸۰/۵	t=۷/۱۷ P<۰/۰۰۰۰۱
	۲- ۵ تا ۸ نفر	۵۹	۳۶/۹	۳۳	۱۲/۳	
	۳- بیش از ۸ نفر	۲۰	۱۲/۸	۱۹	۷/۱	
جنس دلخواه فرزند	۱- دختر	۱۶	۱۰	۲۳	۸/۶	X ² =۰/۷۸ P=۰/۶۷
	۲- پسر	۴۴	۲۷/۵	۶۶	۲۴/۷	
	۳- فرقی نمی کند	۱۰۰	۶۲/۵	۱۷۸	۶۶/۷	

جدول ۲: توزیع فراوانی حاملگی‌های ناخواسته بر حسب ویژگی‌های رفتار باروری و وضعیت حاملگی زنان باردار مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی استان کهگیلویه و بویراحمد، سال ۱۳۷۸

متغیر	وضعیت حاملگی و فراوانی		حاملگی ناخواسته		حاملگی خواسته		آزمون آماری
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
سن ازدواج	۱- زیر ۱۸ سال	۱۰۸	۶۶/۳	۱۱۵	۴۴/۳	$t=۴/۳۸$ $P<۰/۰۰۰۰۱$ --	
	۲- ۱۸ تا ۳۵ سال	۵۵	۳۳/۷	۱۵۱	۵۶/۸		
	۳- بالاتر از ۳۵ سال	۰	-	۰	-		
سن آخرین فرزند	۱- زیر ۳ سال	۳۷	۲۹/۱	۲۲	۱۸/۵	$t=۱/۱$ $P=۰/۲۸$	
	۲- ۳ سال و بیشتر	۹۰	۷۰/۹	۹۷	۸۱/۵		
سابقه حاملگی ناخواسته	۱- بلی	۱۱۱	۷۹/۸	۲۱	۷/۹	$X^2=۱۱/۴$ $P<۰/۰۰۰۰۰۱$	
	۲- خیر	۴۸	۳۰/۲	۲۴۳	۹۲/۸		
سن این حاملگی به ماه	۱- سه ماه و کمتر	۳۳	۲۰/۳	۳۵	۱۳/۲	$t=۲۱۳/۲$ $P=۰/۰۴۳$	
	۲- ۴ تا ۶ ماه	۶۸	۴۲	۱۰۸	۴۰/۶		
	۳- ۷ تا ۹ ماه	۳۷/۷	۱۲۳	۴۶/۲			
حاملگی در حین شیردهی	۱- بلی	۲۶	۱۶/۳	۱۲	۴/۵	$X^2=۱۵/۶$ $P=۰/۰۰۰۰۰۸$	
	۲- خیر	۱۳۴	۸۳/۷	۲۵۵	۹۵/۵		
حاملگی در حین استفاده از روش‌های تنظیم خانواده	۱- بلی	۵۵	۳۴/۴	۲۲	۸/۳	$X^2=۵۰/۹$ $P<۰/۰۰۰۰۰۱$	
	۲- خیر	۱۰۵	۶۵/۶	۲۴۵	۹۱/۷		
در صورت همزمان بودن با روش‌های تنظیم خانواده نوع روش:	الف: قرص	۳۵	۶۳/۷	۹	۴۰/۹	$X^2=۶$ $P=۰/۰۴۷$	
	ب: سایر روشها	۵	۹/۱	۴	۱۸/۲		
	۱- کاندوم	۱	۱/۸	۰	-		
	۲- آمپول	۳	۵/۱	۰	-		
	۳- آی یودی	۰	-	۰	-		
	۴- نوریلات	۲	۳/۶	۰	-		
	۵- تی ال	۰	-	۰	-		
	۶- وارکتومی	۹	۱۶/۷	۹	۴۰/۹		
۷- مقاربت منقطع							
استفاده قبلی از روش‌های تنظیم خانواده (بجز مقاربت منقطع)	۱- بلی	۱۳۵	۸۲/۸	۱۷۶	۶۵/۹	$X^2=۲۷/۵$ $P<۰/۰۰۰۰۰۱$	
	۲- خیر	۲۸	۱۷/۲	۹۱	۳۴/۱		

مدول ۳: توزیع فراوانی ماملگی های نافواسته برمسب میزان آگاهی و وضعیت ماملگی زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی استان کهگیلویه و بویراحمد، سال ۱۳۷۸

آزمون آماری	حاملگی ناخواسته		حاملگی خواسته		وضعیت حاملگی
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	فراوانی
$t=۲/۰۵۶$	۱۳/۵	۲۲	۲۱/۷	۵۸	آگاهی در زمینه تنظیم خانواده
$P=۰/۰۵۵$	۷۴/۲	۱۲۱	۶۴	۱۷۱	آگاهی ضعیف (۰-۵)
$X^2=۵/۵۲$	۱۲/۳	۲۰	۱۴/۳	۳۸	آگاهی متوسط (۶-۱۰)
$t=۰/۰۶۳$	۱۰۰	۱۶۳	۱۰۰	۲۶۷	آگاهی خوب (۱۱-۱۶)
					جمع کل

Unwanted Pregnancy and Related Factors in Yasuj (1999-2000)

Garmaznegad S. M.S. , Fararooei M. M.S.** , Vasei A. B.S.****

Abstract

Unwanted pregnancy is one of the most important health and social problems related to family planning. Many factors are related to unwanted pregnancy, that when recognized, can be useful in reducing the cases. This survey is a descriptive study and data has been collected and completed during the follow up of the subjects in an interview. The questionnaires were completed from 430 rural and urban pregnant women. Within this group, we have applied descriptive analytical statistics for data analysis.

Based upon the data of this study, the incidence of unwanted pregnancy was 37.9% (CI=35.7-40.7). The Incidence of unwanted pregnancy as a result of some parameters such as age and level of education and some fertility practices had a statistically significant difference. Results did not show a significant relationship between unwanted pregnancy and knowledge about family planning. Considering the results, we have made suggestions to the health authorities.

Key words: Unwanted pregnancy, Related factors, Yasuj.

* M.S. in Midwifery, Yasuj University of Medical Sciences

** M.S. in Epidemiology, Yasuj University of Medical Sciences

*** B.S. in Public Health Department, Yasuj University of Medical Sciences